

Forslag

til

Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler (frie kostskoler), lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser), lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen vok-senuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet ud-dannelse

(Forenkling af proceduren for godkendelse af vedtægtsændringer m.v.)

§ 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1135 af 7. december 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 1, affattes således:

»Frie grundskoler, der modtager tilskud i henhold til denne lov, skal være private selvejende insti-tutioner. Skolens vedtægt skal bl. a. indeholde regler om skolens styrelse og om fremgangsmåden ved nedlæggelse. Skolens bestyrelse har ansvaret for skolens vedtægt. Ved skolens oprettelse, sammenlægning, spaltning og ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform, jf. § 5 a, godkender børne- og undervisningsministeren skolens vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold.«

2. I § 5 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Skolen kan ikke i vedtægten fastsætte andre formål for skolen end formål i henhold til denne lov. Ved skolens nedlæggelse anvendes overskydende midler med børne- og undervisnings-ministerens godkendelse til skoleformål, der støttes i henhold til loven, jf. § 1, stk. 1 og 2. Skolen kan ikke i vedtægten eller på anden måde gyldigt fastsætte anden bestemmelse herom. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægtens indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.

Stk. 4. Skolens vedtægt skal offentliggøres på skolens hjemmeside på internettet sammen med da-toerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens godkendelse, jf. stk. 1, 3. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørel-sen. Skolen skal tillige offentliggøre oplysninger om sit værdigrundlag på hjemmesiden.«

Stk. 3-10 bliver herefter stk. 5-12.

3. I § 5, stk. 7, som bliver stk. 9, ændres »stk. 6« til: »stk. 8«.

4. § 5, stk. 9, som bliver stk. 11, ophæves.

Stk. 12 bliver herefter stk. 11.

5. I § 19, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

6. I § 24, stk. 2, ændres »stk. 6 og 7« til: »stk. 8 og 9«.

§ 2

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) Skolen skal være en privat selvejende institution, som er omfattet af § 1. Skolens bestyrelse har ansvaret for skolens vedtægt. Ved skolens oprettelse, sammenlægning, spaltning og ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform, jf. § 12 b, godkender børne- og undervisningsministeren vedtægtsbestemmelser for efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, og kulturministeren godkender vedtægtsbestemmelser for folkehøjskoler.«

2. § 6, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Skolens vedtægt skal bl.a. indeholde bestemmelser om institutionens styrelse og om fremgangsmåden ved institutionens nedlæggelse. Skolen kan ikke i vedtægten fastsættes andre formål for skolen end formål omfattet af denne lov eller af anden lovgivning på uddannelsesområdet. Ved skolens nedlæggelse anvendes overskydende midler med ministerens godkendelse til skoleformål, der støttes i henhold til loven. Skolen kan ikke i vedtægten eller på anden måde gyldigt fastsætte anden bestemmelse herom. Børne- og Undervisningsministeren kan for efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, og kulturministeren kan for folkehøjskoler fastsætte nærmere regler om vedtægtens indhold, herunder om hvilke beføjelser der i vedtægten kan henlægges til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.«

3. I § 6 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Skolens vedtægt skal offentliggøres på skolens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens eller kulturministerens godkendelse, jf. stk. 1, nr. 1, 3. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

4. I § 6, stk. 5, som bliver stk. 6, udgår »der skal ændres,«.

5. § 17, stk. 1, 1. pkt., ophæves.

§ 3

I lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hfkurser), jf. lovbekendtgørelse nr. 670 af 21. juni 2010, som ændret ved § 2 i lov nr. 1570 af 21. december 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

2. § 2, stk. 1, affattes således:

»Skolen eller kurset skal være en privat selvejende institution, jf. dog § 33. Skolens eller kursets bestyrelse har ansvaret for skolens eller kursets vedtægt, der skal indeholde bestemmelser om skolens eller kursets styrelse og om fremgangsmåden ved nedlæggelse. Ved skolens eller kursets oprettelse, sammenlægning, spaltning og ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform, jf. § 3, godkender børne- og undervisningsministeren skolens eller kursets vedtægtsbestemmelser.«

3. I § 2 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Skolen eller kurset kan ikke i vedtægten fastsætte andre formål for skolen eller kurset end formål i henhold til denne lov. Ved skolens eller kursets nedlæggelse anvendes overskydende midler med børne- og undervisningsministerens godkendelse til skoleformål, der støttes i henhold til loven. Skolen eller kurset kan ikke i vedtægten eller på anden måde gyldigt fastsætte anden bestemmelse herom. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægten indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.

Stk. 3. Vedtægten skal offentliggøres på skolens eller kursets hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens godkendelse, jf. stk. 1, 3. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 4-7.

4. I § 17, stk. 4, ændres »stk. 2« til: »stk. 4« og »stk. 3« til: »stk. 5«.

§ 4

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbeholdtgørelse nr. 880 af 8. august 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter. Ved institutionens oprettelse fastsættes vedtægten dog af børne- og undervisningsministeren. Ved etablering eller ophør af en institutions varetægelse af opgaven som voksenuddannelsescenter godkender ministeren institutionens vedtægtsbestemmelser.«

2. I § 1 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. Institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren og fastsættes i vedtægten.

Stk. 6. Institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens fastsættelse og godkendelse, jf. § 1, stk. 4, 3. og 4. pkt., og § 6, stk. 2, 5. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.«

3. § 3, stk. 1, 2. og 3. pkt., ophæves.

4. I § 3, stk. 3, indsættes som 3. pkt.:

»Ministeren godkender vedtægten ved overgangen til selvejende institution inden for den offentlige forvaltning.«

5. I § 6, stk. 2, 5. pkt., indsættes efter »sammenlagte«: »eller spaltede«.

6. I § 20 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Er vedtægten ikke i overensstemmelse med loven, kan børne- og undervisningsministeren i tilfælde omfattet af stk. 2 eller stk. 3 beslutte at indsætte et midlertidigt styre, som skal fastsætte en ny vedtægt for institutionen. En ny bestyrelse udpeges efter reglerne i den nye vedtægt.«

§ 5

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 878 af 8. august 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter. Ved institutionens oprettelse og ved etablering eller ophør af en institutions varetagelse af opgaven som voksenuddannelsescenter godkender børne- og undervisningsministeren institutionens vedtægtsbestemmelser. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægtens indhold, herunder i en af ministeren udstedt standardvedtægt.«

2. I § 2 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. Institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren og fastsættes i vedtægten.

Stk. 6. Institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens godkendelse, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt., og § 4, stk. 2, 2. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.«

3. I § 3, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »vedtægt«: », og som er godkendt af børne- og undervisningsministeren«.

4. I § 4, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt.«

5. I § 10 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Er vedtægten ikke i overensstemmelse med loven, kan børne- og undervisningsministeren i tilfælde omfattet af stk. 2 eller stk. 3 beslutte at indsætte et midlertidigt styre, som skal fastsætte en ny vedtægt for institutionen. En ny bestyrelse udpeges efter reglerne i den nye vedtægt.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2012, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Fra og med den 1. august 2012 kan for en institution træffes bestemmelse om vedtægtsændringer i overensstemmelse med denne lov og gældende lovgivning uanset, at det i den gældende vedtægt for institutionen er fastsat, at vedtægten ikke kan ændres uden ministerens godkendelse.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse, hvor anvendelsen vil stride mod velerhvervede rettigheder i vedtægter, som er godkendt af ministeren.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Lovforslagets hovedindhold
 - 1.2. Lovforslagets baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.1.1. Frie grundskoler
 - 2.1.2. Folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler
 - 2.1.3. Private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser)
 - 2.1.4. Institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.
 - 2.1.5. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse
 - 2.2. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner
4. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedindhold

Det foreslås, at vedtægtsbestemmelser for frie grundskoler, folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, private gymnasieskoler m.v., institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremover alene skal godkendes af ministeren ved institutionens oprettelse, sammenlægning og spaltning samt i tilfælde, hvor frie grundskoler, folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, private gymnasieskoler m.v. bliver eller ophører med at være en kombineret institution. Det foreslås dog, at vedtægtsbestemmelser for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse tillige skal godkendes, hvis disse institutioner bliver eller ophører med at være voksenuddannelsescenter, og at vedtægten skal godkendes, hvis en privat gymnasieskole m.v. overgår til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning. Der henvises til afsnit 2.2.

1.2. Lovforslagets baggrund

Lovforslagets baggrund er et ønske at lette de administrative byrder for de selvejende uddannelsesinstitutioner ved at ændre kravet om, at Ministeriet for Børn og Undervisning skal godkende alle vedtægtsændringer

for de selvejende uddannelsesinstitutioner på ministerområdet. Tilsvarende gælder for Kulturministeriets område, for så vidt angår vedtægtsændringer for folkehøjskolerne. Efter kongelig resolution af 3. oktober 2011 er ressortansvaret for folkehøjskolerne overført til Kulturministeriet. Kulturministeriet administrerer efter de bestemmelser i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), som gælder for folkehøjskolerne.

Efter lovforslaget kan institutionernes bestyrelser selv træffe bestemmelse om vedtægtsændringer (for de frie skoler kan det være ved medvirken fra generalforsamlingen eller skolekreds) uden at skulle have ministerens godkendelse, bortset fra helt grundlæggende ændringer af institutionernes virke.

Forslaget vil indebære administrative lettelser i Ministeriet for Børn og Undervisning og i Kulturministeriet, for så vidt angår folkehøjskolerne.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Gældende ret

2.1.1. Frie grundskoler

I henhold til § 5, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 755 af 24. juni 2010 med senere ændringer (herefter 'friskoleloven'), skal frie grundskoler, der modtager tilskud i henhold til loven, være selvejende institutioner, hvis vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold godkendes af børne- og undervisningsministeren. Det fremgår endvidere, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægtsindhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende, samt at ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres.

Det følger af friskolelovens § 5, stk. 9, at skolen skal offentliggøre oplysninger om sit værdigrundlag på skolens hjemmeside på internettet.

Af friskolelovens § 5 a, stk. 1, fremgår bl.a., at ministeren kan godkende, at en institution omfattet af friskoleloven også varetager skole- og undervisningsvirksomhed som fri kostskole, privat gymnasieskole og privat hf-kursus, dvs. som en kombineret institution. Af § 5 a, stk. 2, fremgår, at ministeren fastsætter regler om kombinerede institutioner efter stk. 1, herunder om institutionernes vedtægter.

Med hensyn til skolernes lovlige formål, fremgår det af friskolelovens § 15, stk. 1, at staten yder tilskud til skolefritidsordninger ud fra antal årselever, der er indskrevet i skolefritidsordningen fra skolens børnehaveklasse og 1.-3. klasse. Det fremgår endvidere af § 36 a, stk. 1, at frie grundskoler for børn, der er fyldt mindst 2 år og 6 måneder, for tiden, indtil de begynder i børnehaveklasse, kan varetage opgaver som privatinstitution eller privat dagpasning efter bestemmelserne herom i lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven). Af friskolelovens § 36 b, stk. 1, fremgår, at en fri grundskole kan optage børn i en heltidsskolefritidsordning i en periode, inden børnene skal i skolens børnehaveklasse. Perioden kan for det enkelte barn højst løbe fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen i barnets bopælskommune begynder overflytning af børn fra barnets kommunale dagtilbud til folkeskolens skolefritidsordninger, og indtil barnet begynder i den frie grundskoles børnehaveklasse.

Det følger af friskolelovens § 33, stk. 1, at bestemmelserne i lovens § 5, herunder om vedtægter, ikke gælder for frie grundskoler, som ikke modtager statstilskud efter loven.

Bemyndigelsen i § 5, stk. 1, i friskoleloven er udmøntet i bekendtgørelse nr. 182 af 22. marts 2004 om vedtægter for friskoler og private grundskoler m.v. Bekendtgørelsen indeholder nærmere regler om vedtægtsindhold, herunder om navn, hjemsted, bestyrelsens sammensætning, bestyrelsens opgaver, forældrekræds, mulighed for skolekreds og generalforsamling, brug af skolens midler, tegningsret, ændring af vedtægten og skolens nedlæggelse.

2.1.2. Folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler

I henhold til § 6, stk. 1, nr. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011 (herefter 'lov om frie kostskoler'), skal

efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler og folkehøjskoler være private selvejende institutioner, som er omfattet af lovens § 1, og hvis forhold er reguleret i vedtægtsbestemmelser, der godkendes af ministeren. Af § 6, stk. 3, fremgår, at vedtægten bl.a. skal indeholde bestemmelser om institutionens værdigrundlag, formål, styrelse og økonomiske forhold, herunder om fremgangsmåden ved institutionens nedlæggelse og om anvendelse af den tiloversblevne formue. I henhold til § 6, stk. 5, fastsætter ministeren nærmere regler om betingelserne i § 6, stk. 1, herunder om tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres.

Lov om frie kostskoler er en tilskudslov. Af § 12 b, stk. 1, i lov om frie kostskoler fremgår bl.a., at ministeren kan godkende, at en institution omfattet af lov om frie kostskoler kan varetage flere former for skole- og undervisningsvirksomhed efter loven, dvs. som en kombineret institution. Ministeren kan efter denne bestemmelse endvidere godkende, at en institution omfattet af lov om frie kostskoler også varetager skole- og undervisningsvirksomhed som fri grundskole, privat gymnasieskole og privat hf-kursus, kombineret institution. Af § 12 b, stk. 2, i lov om frie kostskoler fremgår, at ministeren fastsætter regler om kombinerede institutioner efter stk. 1, herunder om institutionernes vedtægter.

Af § 17, stk. 1, i lov om frie kostskoler fremgår bl.a., at skolen formulerer sit værdigrundlag, som indskrives i skolens vedtægt, og at skolen skal oplyse sit værdigrundlag til enhver, som beder om det, og offentliggøre værdigrundlaget på sin hjemmeside på internettet.

Bemyndigelsen i § 6, stk. 5, i lov om frie kostskoler er udmøntet i bekendtgørelse nr. 604 af 24. juni 2009 om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) med senere ændring. Bekendtgørelsen indeholder nærmere regler om, at det er en betingelse for at blive godkendt til tilskud, at skolen indsender en vedtagen vedtægt, som er udformet i overensstemmelse med bekendtgørelsens bilag 1, hvori er fastsat en standardvedtægt. I henhold til standardvedtægten i bilag 1 skal vedtægten for en fri kostskole indeholde de angivne bestemmelser om bl.a. navn, hjemsted, formål, værdigrundlag, skolekreds/repræsentantskab, skolens drift, bestyrelsens sammensætning, bestyrelsens opgaver, brug af skolens midler, tegningsret, ændring af vedtægten og skolens nedlæggelse.

Af § 5, stk. 1, i lov nr. 564 af 6. juni 2007 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov fremgår bl.a., at der i uddannelsesplanen for unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov kan indgå elementer, der leveres af efterskoler i form af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter lovens § 4, stk. 2, og supplerende undervisningstilbud for unge, jf. lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) og af husholdningsskoler, håndarbejdsskoler og folkehøjskoler, jf. lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

2.1.3. Private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser)

I henhold til § 2, stk. 1, i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser), jf. lovbekendtgørelse nr. 670 af 21. juni 2010 med senere ændringer, skal skolen eller kurset være en selvejende institution, hvis vedtægt godkendes af børne- og undervisningsministeren, jf. dog § 33, hvorefter skoler og kurser, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres status. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at ministeren kan fastsætte regler om vedtægtens indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende, samt at ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres.

Af § 3, stk. 1, i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) fremgår bl.a., at ministeren kan godkende, at en institution omfattet af loven kan varetage flere former for skole- og undervisningsvirksomhed efter loven, kombineret institution. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at ministeren kan godkende, at en institution omfattet af loven også varetager skole- og undervisningsvirksomhed som fri kostskole og fri grundskole, dvs. som en kombineret institution. I henhold til § 3, stk. 2, fastsætter ministeren regler om kombinerede institutioner efter stk. 1, herunder om institutionernes vedtægter.

Bemyndigelsen i § 2, stk. 1, i loven er udmøntet i bekendtgørelse nr. 847 af 9. august 2004 om vedtægter for private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. Bekendtgørelsen indeholder nærmere regler om vedtægtens indhold,

herunder om navn, hjemsted, bestyrelsens sammensætning, bestyrelsens opgaver, mulighed for skolekreds og generalforsamling, brug af skolens midler, tegningsret, ændring af vedtægten og skolens nedlæggelse.

2.1.4. Institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

I henhold til § 1, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 880 af 8. august 2011, reguleres institutionernes styrelse i en vedtægt, der er godkendt eller fastsat af børne- og undervisningsministeren.

Af § 3, stk. 1, fremgår, at ministeren kan oprette en ny institution, hvis den indgår som et hensigtsmæssigt led i opfyldelsen af konstaterede eller forventede behov for sådanne institutioner. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at ministeren fastsætter institutionens vedtægt, og at ministeren efter indstilling fra bestyrelsen kan godkende senere ændringer i institutionens vedtægt. Efter § 3, stk. 2, er ministeren bemyndiget til for institutioner, der er omfattet af loven, at fastsætte regler om vedtægtens indhold i en af ministeren udstedt standardvedtægt. Efter lovens § 3, stk. 3, kan børne- og undervisningsministeren godkende, at en privat gymnasieskole, et privat hf-kursus eller et privat studenterkursus overgår til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning efter denne lov, hvis betingelserne i § 3, stk. 1, er opfyldt. Ministeren kan fastsætte vilkår for godkendelsen.

Efter lovens § 5, stk. 3, tilfalder nettoformuen statskassen, hvis en institution ophører. Af § 5, stk. 4, fremgår, at for en ophørt sammenlagt institution, der er godkendt efter lovens § 6, stk. 1, i hvilken der indgår en institution for erhvervsrettet uddannelse (bortset fra social- og sundhedsskoler), anvendes den del af nettoformuen, der hidrører fra institutionen for erhvervsrettet uddannelse, i overensstemmelse med reglerne i § 3, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Efter § 6, stk. 2, i loven kan ministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution godkende en spaltning af institutionen. Af bestemmelsen fremgår, at ministeren godkender den sammenlagte institutions vedtægt. Af § 6, stk. 3, følger, at det ved sammenlægning eller spaltning i vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. Det fremgår endvidere af lovens § 6, stk. 3, at der på samme måde skal optages bestemmelser i vedtægten, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettighe- den ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen.

Af lovens § 16, stk. 8, fremgår, at børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde kan tillade, at bestyrelsen består af mere end 10 medlemmer. Ved institutionssammenlægninger, i hvilke en institution for erhvervsrettet uddannelse indgår, og som godkendes efter denne lov, består bestyrelsen i den fortsættende institution af 6-12 medlemmer. I en overgangsperiode på 4-8 år kan børne- og undervisningsministeren tillade, at den fortsættende institution kan have mere end 12 medlemmer.

Efter lovens § 20, stk. 2, kan ministeren, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra børne- og undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt. Af § 20, stk. 3, følger, at børne- og undervisningsministeren, hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Bemyndigelsen i § 3, stk. 2, er udmøntet i bekendtgørelse nr. 585 af 24. juni 2009 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse. I bekendtgørelsen er fastsat regler om, at vedtægten for en institution for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der ikke har status som voksenuddannelsescenter, skal være i overensstemmelse med standardvedtægt for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning, jf. bekendtgørelsens bilag 1. Det fremgår endvidere, at vedtægten for en institution for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der har status som voksenuddannelsescenter, skal være i overensstemmelse med standardvedtægt for voksenuddannelsescentre, jf. bekendtgørelsens bilag 2. I henhold til standardvedtægterne i bilag 1 og 2 skal vedtægten for en institution for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse indeholde de angivne bestemmelser om bl.a. navn, hjemsted, formål, bestyrelsens sammensætning, bestyrelsens opgaver, brug af skolens

midler, tegningsret, ændring af vedtægten og skolens nedlæggelse. Det fremgår af bekendtgørelsen, at gældende vedtægter med tilhørende bilag skal være offentliggjort på institutionens hjemmeside på internettet.

2.1.5. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse

I henhold til § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 878 af 8. august 2011, reguleres institutionernes forhold i en vedtægt, der er godkendt af børne- og undervisningsministeren. Det fremgår af samme bestemmelse, at ministeren er bemyndiget til at fastsætte regler om vedtægtens indhold i en af ministeren udstedt standardvedtægt.

Det fremgår af lovens § 3, hvorledes overskydende midler skal anvendes ved institutionens ophør. Udgangspunktet er efter § 3, stk. 1, at tiloversbleven formue anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter børne- og undervisningsministerens bestemmelse. I § 3, stk. 2 og 3, er fastsat bestemmelser om anvendelse af institutionens nettoformue til de formål, der er fastsat i den til enhver tid gældende vedtægt, og for formue hidrørende fra en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, der pr. 31. december 2006 var amtskommunal, jf. § 4 a, stk. 1, om at formuen tilfalder statskassen ved institutionens ophør.

Bestemmelsen er oprindeligt indsat ved lov nr. 281 af 2. maj 1990 om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner (Forrentning af statslån og ophørsbestemmelser), jf. L 35 (1989-90). Der henvises i den sammenhæng også til bekendtgørelse nr. 774 af 19. november 1990 om selvejende uddannelsesinstitutioners formueopgørelse pr. 31. december 1990 m.v.

Af § 4, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse følger, at det ved sammenlægning eller spaltning i vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. Det fremgår endvidere af lovens § 4, stk. 3, at der på samme måde skal optages bestemmelser i vedtægten, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen.

Det fremgår af lovens § 4 a, stk. 2, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter lovens § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, og at dette skal fremgå af institutionens vedtægt.

Af lovens § 5, stk. 10, fremgår, at børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde kan tillade fravigelse fra bestemmelserne i § 5, stk. 2 og 4, herunder i forbindelse med sammenlægning af institutioner. § 5, stk. 2, indeholder bestemmelse om, at bestyrelsen består af 6-12 medlemmer, og at bestyrelsen sammensættes således, at flertallet af stemmeberettigede medlemmer er udefrakommende, primært fra institutionens lokalområde. Bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, der er udefrakommende. Af § 5, stk. 4, fremgår, at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og tilsammen skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. En eller flere kommunalbestyrelser i forening udpeger 1 medlem til bestyrelsen. De medlemmer, der udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, skal være ligeligt repræsenteret i bestyrelsen.

Efter lovens § 10, stk. 2, kan ministeren, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra børne- og undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt. Af § 20, stk. 3, følger, at børne- og undervisningsministeren, hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Bemyndigelsen i § 2, stk. 4, er udmøntet i bekendtgørelse nr. 379 af 23. maj 2008 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse. I bekendtgørelsen er fastsat regler om, at vedtægten for en institution for erhvervsrettet uddannelse, der er omfattet af lovens § 4 a om selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, skal være i overensstemmelse med A-standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bekendtgørelsens bilag 1. Det fremgår endvidere af bekendtgørelsen, at vedtægten for en institution for erhvervsrettet uddannelse, der ikke er omfattet af lovens § 4 a, skal være i overensstemmelse med B-standardvedtægten for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bekendtgørelsens bilag 2. I henhold til A- og B-standardvedtægterne skal vedtægten for en institution for erhvervsrettet uddannelse in-

deholde de angivne bestemmelser om bl.a. navn, hjemsted, om institutionen er indenfor den offentlige forvaltning, formål, bestyrelsens sammensætning, bestyrelsens opgaver, brug af skolens midler, tegningsret, ændring af vedtægten og skolens nedlæggelse. Det fremgår af bekendtgørelsen, at gældende vedtægter skal være offentliggjort på institutionens hjemmeside på internettet.

2.2. Den foreslåede ordning

Efter gældende ret skal alle vedtægtsbestemmelser for frie grundskoler (for så vidt angår styrelse og økonomiske forhold), folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, private gymnasieskoler m.v., institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse godkendes af ministeren.

Efter forslaget skal børne- og undervisningsministeren godkende vedtægtsbestemmelser for frie grundskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, private gymnasieskoler m.v., institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse, når der er tale om oprettelse af en ny institution og ved sammenlægning eller spaltning. Tilsvarende bestemmelser indføres for folkehøjskoler, der er institutioner under Kulturministeriet.

Derudover vil vedtægten skulle godkendes af ministeren, hvis en fri grundskole, folkehøjskole, efterskole, husholdningsskole, håndarbejdsskole eller privat gymnasieskole m.v. kombineres med en af de andre nævnte skoleformer og bliver en såkaldt kombineret institution. Det er f.eks. tilfældet, hvor en eksisterende fri grundskole søger om ministerens godkendelse til at varetage skole- og undervisningsvirksomhed som en privat gymnasieskole eller som efterskole.

Endelig skal vedtægtsbestemmelser godkendes, hvor institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse bliver eller ophører med at være voksenuddannelsescenter, og hvor en privat gymnasieskole m.v. overgår til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås som noget nyt, at vedtægtsbestemmelsernes offentliggørelse på institutionens hjemmeside er en gyldighedsbetingelse, herunder med oplysning om datoerne for bestyrelsens vedtagelse, ministerens godkendelse, hvor det er påkrævet, samt offentliggørelsen på hjemmesiden.

For frie grundskoler, folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler og private gymnasieskoler m.v. foreslås endvidere fastsat bestemmelser om, at skolens formål – som hidtil – skal være i overensstemmelse med loven, samt om at nettoformuen ved skolens ophør skal anvendes til skoleformål, som støttes efter de respektive love. For institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal ministeren efter forslaget fortsat godkende ændringer af vedtægtsbestemmelser om brug af midler ved ophør.

Navneændringer på institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse vil med forslaget fortsat skulle godkendes af ministeren, men forslaget indebærer, at dette ikke vil skulle ske i form af godkendelse af en vedtægtsændring.

Forslaget ændrer ikke styringsmodellen for de omfattede selvejende institutioner. Kravene til vedtægten indhold ændres ikke med dette forslag. Der er tale om institutioner, der modtager meget store offentlige tilskud, hvorfor alle uddannelsesinstitutioner som betingelse for at modtage statstilskud skal være uafhængige, selvejende institutioner, hvis midler alene må anvendes til institutionens formål. Det vil med forslaget fortsat være gældende og skal som hidtil finde udtryk i vedtægten. Ligeledes ændres med forslaget ikke, hvilke formål en selvejende uddannelsesinstitution kan have. Institutionerne vil med forslaget som hidtil ikke lovligt kunne fastsætte bestemmelser i vedtægten, der er i strid med love og bekendtgørelser. Ministeriet fører tilsyn med, at institutionernes vedtægter er i overensstemmelse med lovgivningen.

Der henvises til lovforslagets §§ 1-5 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Med lovforslaget ændres kravet om, at Ministeriet for Børn og Undervisning skal godkende alle vedtægtsændringer for de selvejende institutioner på ministerområdet. Tilsvarende gælder for Kulturministeriets om-

råde, for så vidt angår vedtægtsændringer for folkehøjskolerne. Forslaget vil indebære administrative lettelse i Ministeriet for Børn og Undervisning, og i Kulturministeriet for så vidt angår folkehøjskolerne. Lovforslaget skønnes at give samlede besparelser på 0,4 mio. kr. i 2012 og 0,9 mio. kr. årligt i 2013 og frem i de to ministerier, hvoraf de 0,1 mio. kr. årligt i Kulturministeriet i 2013 og frem.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for kommunerne og regionerne.

4. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget indebærer, at Ministeriet for Børn og Undervisning og Kulturministeriet får færre administrative opgaver i form af færre godkendelser af vedtægtsændringer for de nævnte institutioner. Ministerierne forventes dog at få en øget tilsynsopgave i form af f.eks. stikprøvekontrol med, om institutionernes vedtægter er i overensstemmelse med love og bekendtgørelser.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Akademikernes Centralorganisation, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Danske Erhvervsskoler – bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd, Datatilsynet, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Efterskoleforeningen, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Foreningen for Folkehøjskoler i Danmark, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Studenterkursusrektorer, Foreningen Danske Landbrugsskoler, Foreningen for forstandere og direktører ved AMU-centrene, FSR – danske revisorer, Frie Kostskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærerforening, HTS- Handel, Transport og Service, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Landselevbestyrelsen for SOSU, Landsorganisationen i Danmark, Landsammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforeningen for VUC, Lilleskolerne, Lærernes Centralorganisation, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgivere, SOSU-Lederforeningen og VUC Bestyrelsesforening.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommu-	For staten vil forslaget medføre besparelser på	Ingen

ner og regioner	0,4 mio. kr. i 2012 og 0,9 mio. kr. årligt i 2013 og frem	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Administrative lettelser for staten	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1 (lov om friskoler og private grundskoler m.v.)

Til nr. 1 (§ 5, stk. 1)

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 5, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. (herefter 'friskoleloven') skal frie grundskoler, der modtager tilskud i henhold til loven, fortsat være selvejende institutioner. Efter forslaget fremgår det endvidere, at bestyrelsen har ansvaret for skolens vedtægt. Endelig fremgår det, at ved skolens oprettelse, sammenlægning, spaltning og ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform, jf. friskolelovens § 5 a, godkender børne- og undervisningsministeren skolens vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold.

Vedtægten for en fri grundskole, der ønsker statstilskud, skal ved oprettelsen af skolen fortsat godkendes af ministeren, jf. den foreslåede nyaffattelse. Det bemærkes, at skoler, der ikke ønsker at modtage statstilskud efter friskoleloven, fortsat ikke skal have godkendt en vedtægt ved oprettelsen eller ved senere ændringer af vedtægten, jf. undtagelsen fra lovens § 5 i friskolelovens § 33, stk. 1. Hvis skolen på et senere tidspunkt ønsker statstilskud, skal vedtægten efter gældende ret godkendes af ministeren.

Det følger af den gældende friskolelovs § 5, stk. 1, 1. pkt., at frie grundskoler, der modtager tilskud i henhold til loven, skal være selvejende institutioner.

Som noget nyt foreslås det, at det skal fremgå af friskolelovens § 5, stk. 1, at bestyrelsen har ansvaret for skolens vedtægt. Efter gældende ret godkender ministeriet vedtægten, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 5, stk. 1, mens det ikke fremgår eksplicit af loven, hvem der har ansvaret for vedtægten, der efterfølgende godkendes af ministeriet. Det gælder for alle ændringer af vedtægten. Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke på de nuværende procedurer, hvorefter bestyrelsen vedtager vedtægten, som herefter kan godkendes af generalforsamlingen i henhold til reglerne i bekendtgørelse om vedtægter for friskoler og private grundskoler m.v.

Som noget nyt skal børne- og undervisningsministeren med forslaget alene godkende ændringer af vedtægter, som sker i forbindelse med en sammenlægning eller spaltning (på privatretligt grundlag) eller ved etablering eller ophør af kombination med en anden skoleform, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 5 a, stk. 1. Det er fundet hensigtsmæssigt at ophæve godkendelseskravet for så vidt angår vedtægtsændringer, som ikke indebærer grundlæggende ændringer af skolens virke. Det kan f.eks. være ændringer, som vedrører indsættelse af en næstformand i bestyrelsen, eller ændring af kredsen af de udpegningsberettigede til skolens bestyrelse eller antallet af bestyrelsesmedlemmer. Rammerne for sådanne ændringer er reguleret i friskoleloven og

i bekendtgørelse om vedtægter for friskoler og private grundskoler m.v. Ved oprettelsen af skolen sikres med den foreslåede fastholdelse af ministerens godkendelse, at vedtægten ved oprettelsen er i overensstemmelse med lov og bekendtgørelse. Sammenlægning, spaltning og etablering eller ophør af kombination med anden skoleform indebærer grundlæggende ændringer af skolens formål og virke, og det foreslås derfor, at ministeriet fortsat skal godkende den nye vedtægt i disse situationer for at sikre overholdelsen af det i loven fastsatte formål for skoleformen.

Vedtægtsændringer, som med forslaget ikke skal godkendes af ministeren, vil, som det også gælder for øvrige vedtægtsændringer, fortsat skulle være i overensstemmelse med loven og tilhørende bekendtgørelser. Ministeriet fører tilsyn med, om skolens vedtægt er i overensstemmelse med lovgivningen og kan i tilfælde af overtrædelse udstede påbud, jf. § 24 a, stk. 1, i friskoleloven eller anvende tilskudsmæssige sanktioner over for skolen, jf. friskolelovens § 21, stk. 2.

Den foreslåede lempelse af kravet om ministeriets godkendelse af vedtægtsændringer medfører, at skolens navn ikke længere skal godkendes af ministeren. Efter gældende ret godkendes navnet på skolen af ministeren i forbindelse med godkendelsen af en vedtægtsændring, idet vedtægten er det juridiske dokument, hvori skolens navn fastsættes. Da der er tale om skoler oprettet på privat initiativ, er ministeriet i praksis meget tilbageholdende med at nægte godkendelse af et af bestyrelsen ønsket navn til skolen. Ministeriet påser dog, at der ikke er tale om samme navn som for en anden eksisterende skole. Af hensyn til ministeriets tilskudsadministration og opdatering af Institutionsregisteret på ministeriets hjemmeside vil der med hjemmel i lovens § 10, stk. 1, i bekendtgørelse om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler m.v. blive fastsat en regel om, at det er en betingelse for at modtage tilskud, at navneændringer anmeldes til ministeriet.

Den nuværende bemyndigelse i friskolelovens § 5, stk. 1, 2. pkt., hvorefter ministeren er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om vedtægten indhold, herunder om, i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende, foreslås flyttet til et nyt stk. 3 i friskolelovens § 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Den nuværende bemyndigelse i friskolelovens § 5, stk. 1, 3. pkt., til, at ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter foreslås ophævet, da den ikke længere vil være nødvendig, når bestyrelsen med forslaget kan fastsætte vedtægtsændringer bortset fra ved sammenlægning, spaltning eller ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform. Hjemlen var tænkt anvendt ved generelle vedtægtsrunder, hvor alle vedtægter blev indkaldt til gennemgang i ministeriet. Det bemærkes, at der er hjemmel i friskolelovens § 8, stk. 3, til, at ministeren kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved oprettelse af en fri grundskole, som ønsker tilskud efter loven, herunder om frister for indsendelse af materiale til brug for ministeriets sagsbehandling. Der er fastsat frister for indsendelse af vedtægter for en nyoprettet skole i bekendtgørelse om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler m.v.

Forslaget ændrer ikke ved, at der til bestyrelsen for en fri grundskole skal vælges mindst to bestyrelsesmedlemmer valgt af og blandt forældrene til elever på skolen, jf. forarbejderne til lov nr. 411 af 6. juni 1991 om friskoler og private grundskoler m.v.

Forslaget vil nødvendiggøre, at der foretages justeringer i bekendtgørelse om vedtægter for friskoler og private grundskoler m.v., herunder om hvornår ministerens godkendelse af vedtægten er påkrævet og om offentliggørelse af vedtægten m.v. på internettet, jf. forslaget i § 1, nr. 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 2 (§ 5, stk. 3 og 4)

Med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i friskolelovens § 5, stk. 3, kan skolen ikke i vedtægten fastsætte andre formål for skolen end formål omfattet af friskoleloven. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse, at overskydende midler ved skolens nedlæggelse med børne- og undervisningsministerens godkendelse anvendes til skoleformål, der støttes i henhold til loven. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at skolen ikke i vedtægten eller på anden måde gyldigt kan fastsætte anden bestemmelse herom. Endelig fremgår, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægten indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.

Med hensyn til skolens formål, så er der ikke med forslaget tiltænkt ændringer af den gældende retstilstand.

Efter gældende ret følger det af § 13, stk. 6, i bekendtgørelse om vedtægter for friskoler og private grundskoler m.v., at det fastsættes i vedtægten, at eventuelle overskydende midler med ministeriets godkendelse skal anvendes til skoleformål, der støttes gennem lov om friskoler og private grundskoler m.v. Under hensyn til lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås det, at det skal fremgå direkte af friskoleloven, at midlerne alene kan anvendes til skoleformål, der støttes gennem loven for at hindre, at eventuelle overskydende midler kan bruges til andre formål. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 3, om bevarelsen af velerhvervede rettigheder.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til gældende ret i friskolelovens § 5, stk. 1, 2. pkt. Denne bemyndigelse er udmøntet i bekendtgørelse om vedtægter for friskoler og private grundskoler m.v. Heri er bl.a. i § 9, stk. 7, fastsat regler om, at vedtægten kan fastsætte, at generalforsamlingen vælger nogle bestyrelsesmedlemmer, godkender skolens formål og fastsætter kontingent for skolekredsen. Der kan herudover fastsættes i vedtægten, at generalforsamlingen skal høres om forskellige spørgsmål, inden bestyrelsen træffer beslutning. Endelig indeholder bekendtgørelsens § 9, stk. 8, regler om, at bestyrelsen og generalforsamlingen i fællesskab kan træffe beslutning om f.eks. skolepengenes størrelse, vedtægtsændringer m.v. Der vil i vidt omfang være tale om videreførelse af den gældende bekendtgørelses regler om de beføjelser, der i vedtægten kan henlægges til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.

Med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i friskolelovens § 5, stk. 4, skal skolens vedtægt offentliggøres på skolens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, ministerens godkendelse, jf. lovens § 5, stk. 1, 3. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse, at skolen skal offentliggøre oplysninger om sit værdigrundlag på hjemmesiden, hvilket svarer til gældende ret efter friskolelovens § 5, stk. 9.

Det foreslås som noget nyt at gøre vedtægtens offentliggørelse på skolens hjemmeside til en gyldighedsbetingelse sammen med oplysninger om datoerne for bestyrelsens vedtagelse af bestemmelserne, ministerens godkendelse i tilfælde, hvor godkendelse er påkrævet, samt offentliggørelsen på hjemmesiden. Såfremt generalforsamlingen medvirker ved vedtægtens vedtagelse bør datoen for dennes tilslutning også fremgå af hjemmesiden. Forslaget stilles under hensyn til at sikre mulighederne for, at interessenter i og omkring skolen kan gøre sig bekendt med de gældende vedtægters indhold samt ikrafttrædelsesdato. Det kan f.eks. være lærere, forældre til elever på skolen, skolekreds samt eventuelle tredjeparter, som indgår aftale med skolen.

Ændringen foreslås endvidere af hensyn til at lette ministeriets tilsyn med, at skolens vedtægter er i overensstemmelse med love og bekendtgørelser, idet vedtægten efter forslaget skal lægges på skolens hjemmeside.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 3 (§ 5, stk. 9)

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af forslaget i § 1, nr. 2, hvorefter der indsættes to nye stykker i friskolelovens § 5.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 4 (§ 5, stk. 11)

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af forslaget i § 1, nr. 2, hvorefter det vil fremgå af friskolelovens § 5, stk. 4, at skolen skal offentliggøre sit værdigrundlag på sin hjemmeside på internettet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 5 og 6 (§ 19, stk. 3, og § 24, stk. 2)

Der er tale om konsekvensændringer, som følge af forslaget i § 1, nr. 2, hvorefter der indsættes to nye stykker i friskolelovens § 5.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til § 2 (lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler))

Til nr. 1 (§ 6, stk. 1, nr. 1)

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 6, stk. 1, nr. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) (herefter 'lov om frie kostskoler') skal en fri kostskole fortsat være en privat selvejende institution, som er omfattet af lovens formålsbestemmelse i § 1. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at skolens bestyrelse har ansvaret for skolens vedtægt. Endelig fremgår det, at ved skolens oprettelse, sammenlægning, spaltning og ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform, jf. lovens § 12 b, godkender ministeren skolens vedtægtsbestemmelser.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 1.2.

Vedtægten for en fri kostskole skal fortsat godkendes af ministeren ved oprettelsen af skolen, jf. den foreslåede bestemmelse.

Det følger af den gældende lovs § 6, stk. 1, nr. 1, at frie kostskoler skal være private selvejende institutioner omfattet af lovens § 1.

Som noget nyt foreslås det, at det skal fremgå af lov om frie kostskoler § 6, stk. 1, nr. 1, at skolens bestyrelse har ansvaret for skolens vedtægt. Efter gældende ret godkender ministeriet vedtægten, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 6, stk. 1, nr. 1, mens det ikke fremgår eksplicit af loven, hvem der har ansvaret for vedtægten, der efterfølgende godkendes af ministeriet. Det gælder for alle ændringer af vedtægten. Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke på de nuværende procedurer, hvorefter generalforsamlingen først vedtager vedtægter, som herefter kan vedtages af bestyrelsen i henhold til reglerne i bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

Som noget nyt skal ministeren med forslaget alene godkende ændringer af vedtægter, som sker i forbindelse med en sammenlægning eller spaltning (på privatretligt grundlag) eller ved etablering eller ophør af kombination med en anden skoleform, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 12 b, stk. 1. Det er fundet hensigtsmæssigt at ophæve godkendelseskravet for så vidt angår vedtægtsændringer, som ikke indebærer grundlæggende ændringer af skolens virke. Det kan f.eks. være ændringer, som vedrører indsættelse af en næstformand i bestyrelsen, eller ændring af kredsen af de udpegningsberettigede til skolens bestyrelse eller antallet af bestyrelsesmedlemmer. Rammerne for sådanne ændringer er reguleret i loven og i bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). Ved oprettelsen af skolen sikres med den foreslåede fastholdelse af ministerens godkendelse, at vedtægten ved oprettelsen er i overensstemmelse med lov og bekendtgørelse. Sammenlægning, spaltning og etablering eller ophør af kombination med anden skoleform indebærer grundlæggende ændringer af skolens formål og virke, og det foreslås derfor, at ministeriet fortsat skal godkende den nye vedtægt i disse situationer for at sikre overholdelsen af det i loven fastsatte formål for skoleformen.

Vedtægtsændringer, som med forslaget ikke skal godkendes af ministeren, vil, som det også gælder for øvrige vedtægtsændringer, fortsat skulle være i overensstemmelse med loven og tilhørende bekendtgørelser. Ministeriet fører tilsyn med, om skolens vedtægt er i overensstemmelse med lovgivningen og kan i tilfælde af overtrædelse udstede påbud, jf. § 52 i lov om frie kostskoler, eller anvende tilskudsmæssige sanktioner over for skolen, jf. lov om frie kostskoler § 46, stk. 1.

Den foreslåede lempelse af kravet om ministerens godkendelse af vedtægtsændringer medfører, at skolens navn ikke længere skal godkendes af ministeren. Efter gældende ret godkendes navnet på skolen af ministeren i forbindelse med godkendelsen af en vedtægtsændring, idet vedtægten er det juridiske dokument, hvori skolens navn fastsættes. Da der er tale om skoler oprettet på privat initiativ, er ministeriet i praksis meget tilbageholdende med at nægte godkendelse af et af bestyrelsen ønsket navn til skolen. Ministeriet påser dog, at der ikke er tale om samme navn som for en anden eksisterende skole. Af hensyn til ministeriets tilskuds-

administration og opdatering af Institutionsregisteret på ministeriets hjemmeside vil der med hjemmel i lovens § 6, stk. 5, i bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) blive fastsat en regel om, at det er en betingelse for at modtage tilskud, at navneændringer anmeldes til ministeriet.

Forslaget vil nødvendiggøre, at der foretages andre justeringer i bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), herunder om hvornår ministerens godkendelse af vedtægten er påkrævet og om offentliggørelse af vedtægten m.v. på internettet, jf. forslaget i § 2, nr. 3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 2 (§ 6, stk. 3)

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 6, stk. 3, i lov om frie kostskoler skal skolens vedtægt bl.a. indeholde bestemmelser om institutionens formål, styrelse og økonomiske forhold, herunder om fremgangsmåden ved institutionens nedlæggelse. Efter forslaget kan skolen ikke i vedtægten fastsætte andre formål for skolen end formål omfattet af loven eller af anden lovgivning på uddannelsesområdet. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse, at overskydende midler ved skolens nedlæggelse anvendes med ministerens godkendelse til skoleformål, der støttes i henhold til loven. Det fremgår af bestemmelsen, at skolen ikke i vedtægten eller på anden måde gyldigt kan fastsætte anden bestemmelse herom. Endelig foreslås, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægtens indhold, herunder om hvilke beføjelser der i vedtægten kan henlægges til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 1.2.

Efter gældende ret følger det af § 6, stk. 3, i lov om frie kostskoler, at vedtægten bl.a. skal indeholde bestemmelser om institutionens værdigrundlag, formål, styrelse og økonomiske forhold, herunder om fremgangsmåden ved institutionens nedlæggelse og om anvendelse af den tiloversblevne formue. Det følger endvidere af den gældende bestemmelse i § 13, stk. 5, i standardvedtægten i bilag 1 til bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), at overskydende midler med ministeriets godkendelse anvendes til skoleformål, der støttes i henhold til gældende regler om frie kostskoler.

Det foreslås som noget nyt, at det ikke er et krav, at værdigrundlaget indskrives i skolens vedtægt. Baggrunden er, at det følger af den gældende bestemmelse i lovens § 17, stk. 1, 2. pkt., at skolen skal offentliggøre sit værdigrundlag på sin hjemmeside på internettet, og under hensyn til en parallelisering med reglerne for frie grundskoler, hvor værdigrundlaget efter gældende ret ikke skal fremgå af vedtægten. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 5.

Med 'anden lovgivning på uddannelsesområdet' tænkes f.eks. på lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, hvor det i § 5, stk. 1, bl.a. fremgår, at der i uddannelsesplanen for unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov kan indgå elementer, der leveres af efterskoler i form af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter lovens § 4, stk. 2, og supplerende undervisningstilbud for unge, jf. lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), samt af husholdningsskoler, håndarbejdsskoler og folkehøjskoler, jf. lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

Med hensyn til skolens formål, så er der ikke med forslaget tiltænkt ændringer af den gældende retstilstand.

Under hensyn til lovforslagets § 2, nr. 1, foreslås det, at det skal fremgå direkte af loven, at midlerne alene kan anvendes til skoleformål, der støttes gennem loven for at hindre, at eventuelle overskydende midler kan bruges til andre formål. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 3, om bevarelsen af velerhvervede rettigheder.

Det foreslås tillige som noget nyt at give ministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om vedtægtens indhold, herunder om hvilke beføjelser der i vedtægten kan henlægges til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Bemyndigelsen forventes anvendt til at udstede regler om, at vedtægten skal indeholde be-

stemmelser om institutionens formål, styrelse og økonomiske forhold, herunder om fremgangsmåden ved institutionens nedlæggelse. Bemyndigelsen vil endvidere blive benyttet til at sikre, at der ikke henlægges ledelsesbeføjelser til generalforsamling, skolekreds eller lignende i overensstemmelse med den gældende retstilstand i henhold til lovens § 7, stk. 1, 1. pkt., og standardvedtægten i bilag 1 til bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). Det indebærer f.eks., at beføjelsen til at udpege revisor ikke i vedtægten kan henlægges til skolens generalforsamling. Der vil i vidt omfang være tale om videreførelse af de gældende regler om vedtægter i bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) inkl. standardvedtægten i bilag 1.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 3 (§ 6, stk. 4)

Med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i § 6, stk. 4, i lov om frie kostskoler skal skolens vedtægt offentliggøres på skolens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, ministerens godkendelse, jf. lovens § 6, stk. 1, nr. 1, 3. pkt., jf. lovforslagets § 2, nr. 1, og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 1.2.

Det foreslås som noget nyt at gøre vedtægtens offentliggørelse på skolens hjemmeside til en gyldighedsbetingelse sammen med oplysninger om datoerne for bestyrelsens vedtagelse af bestemmelserne, ministerens godkendelse i tilfælde, hvor godkendelse er påkrævet, samt offentliggørelsen på hjemmesiden. Såfremt generalforsamlingen medvirker ved vedtægtens vedtagelse bør datoen for dennes tilslutning også fremgå af hjemmesiden. Forslaget stilles under hensyn til at sikre mulighederne for, at interessenter i og omkring skolen kan gøre sig bekendt med de gældende vedtægters indhold samt ikrafttrædelsesdato. Det kan f.eks. være lærere, forældre til elever på skolen, skolekreds samt eventuelle tredjeparter, som indgår aftale med skolen.

Ændringen foreslås endvidere af hensyn til at lette ministeriets tilsyn med, at skolens vedtægter er i overensstemmelse med love og bekendtgørelser, idet vedtægten efter forslaget skal lægges på skolens hjemmeside.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 4 (§ 6, stk. 5)

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 6, stk. 5, som bliver § 6, stk. 6, i lov om frie kostskoler ophæves bemyndigelsen til, at ministeren fastsætter nærmere regler om tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres.

Bemyndigelsen bevares for så vidt angår indsendelse af vedtægter ved oprettelsen, mens bemyndigelsen til at fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægtsændringer foreslås ophævet. Der er ikke i dag fastsat regler om tidsfrister ved sammenlægning og spaltning, og for så vidt angår tidsfrister ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform kan fastsættes regler herom i medfør af den gældende bestemmelse i lovens § 12 b, stk. 2.

Det foreslås at fastholde bemyndigelsen til at fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter ved ansøgning fra nye skoler og fra skoler, som ønsker at generhverve tilskudsgodkendelsen, jf. lovens § 6, stk. 4, 2. pkt., og § 48. Det skyldes bl.a. hensyn til at ministeriet kan nå at godkende vedtægten, så skolen kan få tilskud, når aktiviteten starter.

Forslaget vil nødvendiggøre, at der foretages justeringer i bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) med hensyn til tidsfristerne for indsendelse til ministerens godkendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 5 (§ 17, stk. 1)

Med den foreslåede ophævelse af bestemmelsen i § 17, stk. 1, 1. pkt., i lov om frie kostskoler skal skolen som noget nyt ikke længere indskrive værdigrundlaget i skolens vedtægt.

Det følger af den gældende lov om frie kostskolers § 17, stk. 1, 1. og 2. pkt., at skolen formulerer sit værdigrundlag, som indskrives i skolens vedtægt, og at skolen skal oplyse sit værdigrundlag til enhver, som beder om det, samt at værdigrundlaget skal offentliggøres på skolens hjemmeside.

Som noget nyt foreslås, at det ikke er et krav, at værdigrundlaget indskrives i skolens vedtægt, da det følger af den gældende bestemmelse i lovens § 17, stk. 1, 2. pkt., at skolen skal offentliggøre sit værdigrundlag på sin hjemmeside på internettet, og under hensyn til en parallelisering med reglerne for frie grundskoler, hvor værdigrundlaget efter gældende ret ikke skal fremgå af vedtægten. Forslaget medfører, at ministeren ikke længere ved skolens oprettelse skal godkende værdigrundlaget, hvis ikke det er medtaget i skolens vedtægt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til § 3 (lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser))

Til nr. 1 (§ 1, stk. 3)

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af forslaget i § 3, nr. 3, hvorefter der indsættes to nye stykker i lovens § 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 2 (§ 2, stk. 1)

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 2, stk. 1, i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) skal skolen eller kurset fortsat være en selvejende institution. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse, at bestyrelsen har ansvaret for skolens eller kursets vedtægt. Endelig foreslås, at ved skolens eller kursets oprettelse, sammenlægning, spaltning og ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform, jf. § 3, godkender børne- og undervisningsministeren skolernes og kursernes vedtægtsbestemmelser, jf. dog § 33.

Vedtægten for en privat gymnasieskole eller et kursus skal fortsat godkendes af ministeren ved oprettelsen af institutionen, jf. den foreslåede bestemmelse. Det følger endvidere af gældende ret i lovens § 2, stk. 1, 1. pkt., at skoler og kurser skal være selvejende institutioner. Det bemærkes, at skoler og kurser, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres status og skal dermed ikke have godkendt vedtægten efter de gældende bestemmelser, jf. lovens § 33.

Som noget nyt foreslås det, at det skal fremgå af lovens § 2, stk. 1, at bestyrelsen har ansvaret for skolens eller kursets vedtægt. Efter gældende ret godkender ministeriet vedtægten, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 2, stk. 1, mens det ikke fremgår eksplicit af loven, hvem der har ansvaret for vedtægten, der efterfølgende godkendes af ministeriet. Det gælder for alle ændringer af vedtægten. Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke på de nuværende procedurer, hvorefter bestyrelsen vedtager vedtægten, som herefter kan godkendes af generalforsamlingen i henhold til reglerne i bekendtgørelse om vedtægter for private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

Som noget nyt skal børne- og undervisningsministeren med forslaget alene godkende ændringer af vedtægter, som sker i forbindelse med en sammenlægning eller spaltning (på privatretligt grundlag) eller ved etablering eller ophør af kombination med en anden skoleform, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 3, stk. 1. Det er fundet hensigtsmæssigt at ophæve godkendelseskravet for så vidt angår vedtægtsændringer, som ikke indebærer grundlæggende ændringer af skolens eller kursets virke. Det kan f.eks. være ændringer, som vedrører indsættelse af en næstformand i bestyrelsen, eller ændring af kredsens af de udpegningsberettigede til skolens eller kursets bestyrelse eller antallet af bestyrelsesmedlemmer. Rammerne for sådanne ændringer er

reguleret i loven og i bekendtgørelse om vedtægter for private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. Ved oprettelsen af skolen eller kurset sikres med den foreslåede fastholdelse af ministerens godkendelse, at vedtægten ved oprettelsen er i overensstemmelse med lov og bekendtgørelse. Sammenlægning, spaltning og etablering eller ophør af kombination med anden skoleform indebærer grundlæggende ændringer af skolens eller kursets formål og virke, og det foreslås derfor, at ministeriet fortsat skal godkende den nye vedtægt i disse situationer for at sikre overholdelsen af det i loven fastsatte formål for skoleformen.

Vedtægtsændringer, som med forslaget ikke skal godkendes af ministeren, vil, som det også gælder for øvrige vedtægtsændringer, fortsat skulle være i overensstemmelse med loven og tilhørende bekendtgørelser. Ministeriet fører tilsyn med, om skolens vedtægt er i overensstemmelse med lovgivningen og kan i tilfælde af overtrædelse udstede påbud, jf. lovens § 24, eller anvende tilskudsmæssige sanktioner over for skolen, jf. lovens § 25, stk. 1.

Den foreslåede lempelse af kravet om ministeriets godkendelse af vedtægtsændringer medfører, at skolens eller kursets navn ikke længere skal godkendes af ministeren. Efter gældende ret godkendes navnet på skolen eller kurset af ministeren i forbindelse med godkendelsen af en vedtægtsændring, idet vedtægten er det juridiske dokument, hvori navnet fastsættes. Da der er tale om skoler og kurser oprettet på privat initiativ, er ministeriet i praksis meget tilbageholdende med at nægte godkendelse af et af bestyrelsen ønsket navn. Ministeriet påser dog, at der ikke er tale om samme navn som for en anden eksisterende skole. Af hensyn til ministeriets tilskudsadministration og opdatering af Institutionsregisteret på ministeriets hjemmeside vil der i bekendtgørelse om tilskud m.v. til private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen blive fastsat en regel om, at det er en betingelse for at modtage tilskud, at navneændringer anmeldes til ministeriet.

Den nuværende bemyndigelse i lovens § 2, stk. 1, 2. pkt., hvorefter ministeren er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om vedtægten indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende, foreslås flyttet til et nyt stk. 2 i lovens § 2, jf. lovforslagets § 3, nr. 3.

Den nuværende bemyndigelse i lovens § 2, stk. 1, 3. pkt., til, at ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter foreslås ophævet, da den ikke længere vil være nødvendig, når bestyrelsen med forslaget kan fastsætte vedtægtsændringer bortset fra ved sammenlægning, spaltning eller ved etablering eller ophør af kombination med anden skoleform. Hjemlen var tænkt anvendt ved generelle vedtægtsrunder, hvor alle vedtægter blev indkaldt til gennemgang i ministeriet.

Forslaget vil nødvendiggøre, at der foretages justeringer i bekendtgørelse om vedtægter for private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., herunder om hvornår ministerens godkendelse af vedtægten er påkrævet og om offentliggørelse af vedtægten m.v. på internettet, jf. forslaget i § 3, nr. 3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 3 (§ 2, stk. 2 og 3)

Med den foreslåede indsættelse af en ny bestemmelse i § 2, stk. 2, i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser), kan skolen eller kurset ikke i vedtægten fastsætte andre formål med skolen eller kurset end formål omfattet af loven. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse, at overskydende midler ved skolens eller kursets nedlæggelse med børne- og undervisningsministerens godkendelse anvendes til skoleformål, der støttes i henhold til loven. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at skolen eller kurset ikke i vedtægten eller på anden måde gyldigt kan fastsætte anden bestemmelse herom. Endelig fremgår det af den foreslåede bestemmelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om vedtægten indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.

Med hensyn til skolens formål, så er der ikke med forslaget tiltænkt ændringer af den gældende retstilstand.

Efter gældende ret følger det af § 12, stk. 6, i bekendtgørelse om vedtægter for private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., at det fastsættes i vedtægten, at eventuelle overskydende midler med ministeriets godkendelse skal anvendes til skole/kursusformål, der støttes gennem gymnasieloven eller hf-loven. Disse love findes ikke længere og i forslaget foreslås derfor, at det skal være skoleformål, som støttes efter lov om private gymnasier. Under hensyn til lovforslagets § 3, nr. 2, foreslås det, at det skal fremgå direkte af loven, at midlerne alene kan anvendes til skoleformål, der støttes gennem loven for at hindre, at eventuelle overskydende midler kan bruges til andre formål. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 3, om bevarelsen af velerhvervede rettigheder.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til gældende ret i lovens § 2, stk. 1, 2. pkt. Denne bemyndigelse er udmøntet i bekendtgørelse om vedtægter for private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. Heri er bl.a. i § 8, stk. 7, fastsat regler om, at vedtægten kan fastsætte, at generalforsamlingen vælger bestyrelsesmedlemmer, godkender skolens formål og fastsætter kontingent for skolekredsen. Derudover kan fastsættes i vedtægten, at generalforsamlingen skal høres om forskellige spørgsmål, inden bestyrelsen træffer beslutning. Endelig indeholder bekendtgørelsens § 8, stk. 8, regler om, at bestyrelsen og generalforsamlingen i fællesskab kan træffe beslutning om f.eks. skolepengenes størrelse, vedtægtsændringer m.v. Der vil i vidt omfang være tale om videreførelse af den gældende bekendtgørelses regler om de beføjelser, der i vedtægten kan henlægges til en generalforsamling, skolekreds eller lignende.

Med den foreslåede indsættelse af en ny bestemmelse i § 2, stk. 3, i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) skal skolens eller kursets vedtægt offentliggøres på skolens eller kursets hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens godkendelse, jf. lovens § 2, stk. 1, 3. pkt., jf. lovforslagets § 3, nr. 2, og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Det foreslås som noget nyt at gøre vedtægtens offentliggørelse på skolens eller kursets hjemmeside til en gyldighedsbetingelse sammen med oplysninger om datoerne for bestyrelsens vedtagelse af bestemmelserne, ministerens godkendelse i tilfælde, hvor godkendelse er påkrævet, samt offentliggørelsen på hjemmesiden. Såfremt generalforsamlingen medvirker ved vedtægtens vedtagelse bør datoen for dennes tilslutning også fremgå af hjemmesiden. Forslaget stilles under hensyn til at sikre mulighederne for, at interessenter i og omkring skolen eller kurset kan gøre sig bekendt med de gældende vedtægters indhold samt ikrafttrædelsesdato. Det kan f.eks. være lærere, forældre til elever på skolen, skolekreds samt eventuelle tredjeparter, som indgår aftale med skolen.

Ændringen foreslås endvidere af hensyn til at lette ministeriets tilsyn med, at skolens eller kursets vedtægter er i overensstemmelse med love og bekendtgørelser, idet vedtægten efter forslaget skal lægges på skolens hjemmeside.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 4 (§ 17, stk. 4)

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af forslaget i § 3, nr. 3, hvorefter der indsættes to nye stykker i lovens § 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til § 4 (lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.)

Til nr. 1 (§ 1, stk. 4)

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 1, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er institutionerne fortsat selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse, at institutionernes styrelse re-

guleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter. Ved institutionens oprettelse fastsættes vedtægten dog af børne- og undervisningsministeren. Ved etablering eller ophør af en institutionens varetagelse af opgaven som voksenuddannelsescenter godkender ministeren institutionens vedtægtsbestemmelser.

Efter den gældende lovs § 1, stk. 4, er institutionerne selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, og institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, der er godkendt eller fastsat af børne- og undervisningsministeren i alle tilfælde.

Lovforslagets § 4, nr. 1, skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, nr. 5, hvori foreslås, at ministeren udover ved oprettelsen af institutionen også skal godkende vedtægter og vedtægtsændringer ved sammenlægning eller spaltning.

Som noget nyt foreslås det, at det skal fremgå af lovens § 1, stk. 4, at bestyrelsen fastsætter institutionens vedtægt. Efter gældende ret godkender ministeriet vedtægten, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 1, stk. 4, mens det ikke fremgår eksplicit af loven, at bestyrelsen fastsætter vedtægten, der efterfølgende godkendes af ministeriet. Det gælder for alle ændringer af vedtægten.

Det er fundet hensigtsmæssigt at ophæve godkendelseskravet for så vidt angår vedtægtsændringer, som ikke indebærer grundlæggende ændringer af institutionens virke. Det kan f.eks. være ændringer, som vedrører indsættelse af en næstformand i bestyrelsen, eller ændring af kredsen af de udpegningsberettigede til institutionens bestyrelse eller antallet af bestyrelsesmedlemmer. Rammerne for sådanne ændringer er reguleret i loven og i bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse. Ved oprettelsen af skolen sikres med den foreslåede fastholdelse af ministerens godkendelse, at vedtægten ved oprettelsen er i overensstemmelse med lov og bekendtgørelse. Sammenlægning og spaltning indebærer grundlæggende ændringer af institutionens formål og virke, og det foreslås derfor, at ministeriet fortsat skal godkende den nye vedtægt i disse situationer for at sikre overholdelsen af det i loven fastsatte formål for skoleformen.

Da varetagelsen af opgaven som voksenuddannelsescenter eller ophør heraf er en væsentlig ændring af institutionens virke er det foreslået, at vedtægtsbestemmelser i disse tilfælde skal godkendes af børne- og undervisningsministeren, også selvom det ikke sker som led i en sammenlægning eller spaltning. Bestemmelsen medfører, at institutioner ikke kan anvende standardvedtægten for voksenuddannelsescentre i bilag 2 til bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse uden ministerens godkendelse.

Det følger af forslaget, at andre ændringer i institutionernes vedtægter om deres formål ikke skal godkendes, dvs. de gældende standardvedtægters § 3 fremover kan ændres uden ministeriel godkendelse. Vedtægten angivelse af formål i standardvedtægternes § 3 angiver alene den ramme, der er for institutionens formål, men for eksempel udbud af konkrete uddannelser eller drift af en kostafdeling i øvrigt forudsætter en ministeriel (udbuds)godkendelse. En institution kan ikke ved en ændret formulering af vedtægten udvide området for sin indtægtsdækkende virksomhed i forhold til i dag.

Vedtægtsændringer, som med forslaget ikke skal godkendes af ministeren, vil, som det også gælder for øvrige vedtægtsændringer, fortsat skulle være i overensstemmelse med loven og tilhørende bekendtgørelser. Ministeriet fører tilsyn med, om institutionens vedtægt er i overensstemmelse med lovgivningen og kan i tilfælde af overtrædelse udstede påbud, jf. § 50, stk. 2, i loven eller anvende tilskudsmæssige sanktioner over for institutionen, jf. lovens § 52, stk. 1.

I henhold til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., kan børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde tillade, at bestyrelsen består af mere end 10 medlemmer og i en overgangsperiode på 4-8 år kan tillade, at en institution godkendt efter loven ved en sammenlægning med en institution for erhvervsrettet uddannelse kan have mere end 12 medlemmer. Denne fravigelse sker efter gældende ret i forbindelse med godkendelsen af en vedtægt eller vedtægtsændring. Disse fravigelser må fremover, hvor de ikke gennemføres i forbindelse med ministerens godkendelse af den sammenlagte institutions vedtægt, jf. den gældende bestemmelse i § 6, stk. 2, 5. pkt., skulle ske efter ansøgning fra institutionen ved en konkret forvaltningsakt fra ministeren. Bestyrelsen vil efter modtagelsen af en godkendelse om fravigelse skulle stå for indarbejdelsen i institutionens vedtægt.

Forslaget vil nødvendiggøre, at der foretages justeringer i bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, herunder om hvornår ministerens godkendelse af vedtægten er påkrævet og om offentliggørelse af vedtægten m.v. på internettet, jf. forslaget i § 4, nr. 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 2 (§ 1, stk. 5 og 6)

Med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skal institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren og fastsættes i institutionens vedtægt.

Som følge af den foreslåede lempelse af kravet om ministeriets godkendelse af alle vedtægtsændringer, jf. forslagens § 4, nr. 1, foreslås tilføjet en bestemmelse i lovens § 1, hvorefter institutionens navn skal godkendes af ministeren og fastsættes i institutionens vedtægt efterfølgende. Efter gældende ret godkendes navnet på institutionen af ministeren i forbindelse med godkendelsen af en vedtægtsændring, idet vedtægten er det juridiske dokument, hvori institutionens navn fastsættes. Ministeriet påser ved godkendelsen af navn, at de almindelige krav til juridiske personers navne overholdes, herunder om at navnet ikke må kunne forveksles med navne på andre institutioner, foreninger, selskaber og lignende. Ministeriet vil således ikke efter gældende praksis godkende, at to institutioner har det samme navn, eller at institutionens navn er vildledende i forhold til institutionens aktiviteter. Institutionens navn vil ikke kunne ændres i Institutionsregisteret på ministeriets hjemmeside, før det er godkendt af ministeriet.

Med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i § 1, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skal institutionens vedtægt offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens fastsættelse eller godkendelse, jf. § 1, stk. 4, 3. og 4. pkt., og § 6, stk. 2, 5. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Det foreslås endvidere som noget nyt at gøre vedtægtens offentliggørelse på institutionens hjemmeside til en gyldighedsbetingelse sammen med oplysninger om datoerne for bestyrelsens vedtagelse af bestemmelserne, ministerens godkendelse i tilfælde, hvor godkendelse er påkrævet, samt offentliggørelsen på hjemmesiden. Forslaget stilles under hensyn til at sikre mulighederne for, at interessenter i og omkring institutionen kan gøre sig bekendt med de gældende vedtægters indhold samt ikrafttrædelsesdato. Det kan f.eks. være lærere, forældre til elever på institutionen samt eventuelle tredjeparter, som indgår aftale med institutionen. Efter gældende ret i § 9 i bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse skal vedtægten offentliggøres på institutionens hjemmeside, men det er ikke en gyldighedsbetingelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 3 (§ 3, stk. 1)

Med den foreslåede ophævelse af bestemmelserne i § 3, stk. 1, 2 og 3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skal ministeren ikke efter indstilling fra bestyrelsen godkende efterfølgende ændringer til en fastsat vedtægt for en nyoprettet institution. Derudover ophæves bestemmelsen om, at ministeren fastsætter institutionens vedtægt under hensyn til forslagens § 4, nr. 1.

Ophævelsen af bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, nr. 1 og 5, hvori er foreslået, at ministeren alene skal godkende vedtægtsbestemmelser ved oprettelse, sammenlægning, spaltning og ved etablering eller ophør af en institutions varetagelse af opgaven som voksenuddannelsescenter. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 1.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 4 (§ 3, stk. 3)

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 3, stk. 3, i lov om institutioner for almen- og almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. godkender ministeren vedtægten, hvis en privat gymnasieskole, et privat hf-kursus eller et privat studenterkursus overgår til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning efter lov om institutioner for almen- og almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Efter gældende ret skal alle ændringer af vedtægter, herunder ved en privat gymnasieskoles overgang til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 1, stk. 4, godkendes af ministeren. Under hensyn til den foreslåede ændring af lovens § 1, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 1, og da der er tale om en grundlæggende ændring af institutionens virke, foreslås det, at vedtægten skal godkendes af ministeren i disse situationer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 5 (§ 6, stk. 2)

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 6, stk. 2, 5. pkt., i lov om institutioner for almen- og almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skal ministeren også godkende vedtægten for den institution, der har udspaltet dele af sin aktivitet til en anden institution.

Efter gældende ret skal ændringer af vedtægter, herunder ved udspaltning af aktivitet, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 6, godkendes af ministeren, jf. lovens § 1, stk. 4. Efter gældende ret fremgår det derudover eksplicit af lovens § 6, stk. 2, at vedtægten for en sammenlagt institution skal godkendes af ministeren.

Der vil dog oftest også være behov for en justering af vedtægten for den institution, som har udspaltet en aktivitet f.eks. i form af færre bestyrelsesmedlemmer og andre udpegningsberettigede organisationer m.v. Under hensyn til forslaget i § 4, nr. 1, vurderes det derfor at være hensigtsmæssigt, at også den udspaltende institutions vedtægt skal godkendes af ministeren. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 1.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 6 (§ 20, stk. 4)

Med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i § 20, stk. 4, i lov om institutioner for almen- og almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. kan børne- og undervisningsministeren i tilfælde omfattet af § 20, stk. 2 eller stk. 3, og hvor vedtægten ikke i overensstemmelse med loven, beslutte at indsætte et midlertidigt styre, som skal fastsætte en ny vedtægt for institutionen. Efter vedtægten er fastsat, udpeges der en ny bestyrelse efter reglerne i vedtægten.

Efter gældende ret i lovens § 20, stk. 2, kan ministeren, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra børne- og undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt. Af den gældende bestemmelse i § 20, stk. 3, følger, at børne- og undervisningsministeren, hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Ministeren kan bl.a. beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, hvis bestyrelsen ikke opfylder et påbud om at lovliggøre institutionens vedtægt i forhold til bestyrelsessammensætningen. Der vil f.eks. være tale om en ulovlig vedtægt, hvor der ikke er medarbejder- eller elevrepræsentanter, eller hvor hovedparten af bestyrelsen er udpeget ved selvsupplering. Forinden, der udpeges en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt, foreslås det, at ministeren kan beslutte, at det midlertidige styre skal udarbejde en ny vedtægt, som er i overensstemmelse med lovgivningen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til § 5 (lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse)

Til nr. 1 (§ 2, stk. 4)

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse reguleres institutionernes styrelse i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter. Ved institutionens oprettelse og ved etablering eller ophør af en institutions varetagelse af opgaven som voksenuddannelsescenter godkender børne- og undervisningsministeren institutionens vedtægtsbestemmelser. Det følger endvidere fortsat af bestemmelsen, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder i en af ministeren udstedt standardvedtægt.

Efter den gældende lovs § 2, stk. 4, skal vedtægter og ændringer af vedtægter godkendes af ministeren i alle tilfælde.

Lovforslagets § 5, nr. 1, skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 5, nr. 4, hvori foreslås, at ministeren udover ved oprettelsen af institutionen også skal godkende vedtægter og vedtægtsændringer ved sammenlægning eller spaltning.

Som noget nyt foreslås det, at det skal fremgå af lovens § 2, stk. 4, at institutionens bestyrelse fastsætter institutionens vedtægt. Efter gældende ret godkender ministeriet vedtægten, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 2, stk. 4, mens det ikke fremgår eksplicit af loven, at bestyrelsen fastsætter vedtægten, der efterfølgende godkendes af ministeriet. Det gælder for alle ændringer af vedtægten.

Det er fundet hensigtsmæssigt at ophæve godkendelseskravet for så vidt angår vedtægtsændringer, som ikke indebærer grundlæggende ændringer af institutionens virke. Det kan f.eks. være ændringer, som vedrører indsættelse af en næstformand i bestyrelsen, eller ændring af kredsen af de udpegningsberettigede til institutionens bestyrelse eller antallet af bestyrelsesmedlemmer. Rammerne for sådanne ændringer er reguleret i loven og i bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Ved oprettelsen af skolen sikres med den foreslåede fastholdelse af ministerens godkendelse, at vedtægten ved oprettelsen er i overensstemmelse med lov og bekendtgørelse. Sammenlægning og spaltning indebærer grundlæggende ændringer af institutionens formål og virke, og det foreslås derfor, at ministeriet fortsat skal godkende den nye vedtægt i disse situationer for at sikre overholdelsen af det i loven fastsatte formål for skoleformen.

Da varetagelsen af opgaven som voksenuddannelsescenter eller ophør heraf er en væsentlig ændring af institutionens virke er det foreslået, at vedtægten i disse tilfælde skal godkendes af børne- og undervisningsministeren, også selvom det ikke sker som led i en sammenlægning eller spaltning. Bestemmelsen medfører, at institutioner ikke kan indsætte eller fjerne § 1, stk. 2, i A-standardvedtægten i bilag 1 til bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse uden ministerens godkendelse.

Det følger af forslaget, at andre ændringer i institutionernes vedtægter om deres formål ikke skal godkendes, dvs. de gældende standardvedtægters § 3 fremover kan ændres uden ministeriel godkendelse. Vedtægten angivelse af formål i standardvedtægternes § 3 angiver alene den ramme, der er for institutionens formål, men for eksempel udbud af konkrete uddannelser eller drift af en kostafdeling i øvrigt forudsætter en ministeriel (udbuds)godkendelse. En institution kan ikke ved en ændret formulering af vedtægten udvide området for sin indtægtsdækkende virksomhed i forhold til i dag.

Vedtægtsændringer, som med forslaget ikke skal godkendes af ministeren, vil, som det også gælder for øvrige vedtægtsændringer, fortsat skulle være i overensstemmelse med loven og tilhørende bekendtgørelser. Ministeriet fører tilsyn med, om institutionens vedtægt er i overensstemmelse med lovgivningen og kan i tilfælde af overtrædelse udstede påbud, jf. § 29, stk. 2, i loven eller anvende tilskudsmæssige sanktioner over for institutionen, jf. lovens § 30.

Det bemærkes f.eks., at det følger af gældende ret i lovens § 4 a, stk. 1, at en institution for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunal, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, er en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning. Af § 4 a, stk. 2, følger, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter lovens § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, og at det skal fremgå af institutionens vedtægt. En institution for erhvervsrettet uddannelse,

der er inden for den offentlige forvaltning, jf. lovens § 4 a kan ikke ved en efterfølgende vedtægtsændring beslutte, at institutionen ikke længere er inden for den offentlige forvaltning.

Efter den gældende bestemmelse i § 5, stk. 10, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde, herunder i forbindelse med sammenlægninger, bl.a. tillade, at bestyrelsen består af mere end 6-12 medlemmer, og at de medlemmer, der udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, ikke er ligeligt repræsenteret i bestyrelsen. Denne fravigelse sker efter gældende ret i forbindelse med godkendelsen af en vedtægt eller vedtægtsændring. Disse fravigelser må fremover, hvor de ikke gennemføres i forbindelse med ministerens godkendelse af den sammenlagte institutions vedtægt, jf. forslaget § 5, nr. 4, skulle ske efter ansøgning fra institutionen ved en konkret forvaltningsakt fra ministeren. Bestyrelsen vil efter modtagelsen af en godkendelse om fravigelse skulle stå for indarbejdelsen i institutionens vedtægt.

Bemyndigelsen svarer til den gældende lovs § 2, stk. 4, 2. pkt. I medfør af bemyndigelsen er udstedt bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Der tiltænkes ikke foretaget større ændringer heraf.

Forslaget vil nødvendiggøre, at der foretages justeringer i bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, herunder om hvornår ministerens godkendelse af vedtægten er påkrævet og om offentliggørelse af vedtægten m.v. på internettet, jf. forslaget i § 5, nr. 5.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 2 (§ 2, stk. 5 og 6)

Med den foreslåede indsættelse af et nyt stykke i bestemmelsen i § 2, *stk. 5*, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren og fastsættes i institutionens vedtægt.

Som følge af den foreslåede lempelse af kravet om ministeriets godkendelse af alle vedtægtsændringer, jf. forslaget § 5, nr. 1, foreslås tilføjet en bestemmelse i lovens § 2, hvorefter institutionens navn skal godkendes af ministeren og fastsættes i institutionens vedtægt efterfølgende. Efter gældende ret godkendes navnet på institutionen af ministeren i forbindelse med godkendelsen af en vedtægtsændring, idet vedtægten er det juridiske dokument, hvori institutionens navn fastsættes. Ministeriet påser ved godkendelsen af navn, at de almindelige krav til juridiske personers navne overholdes, herunder om at navnet ikke må kunne forveksles med navne på andre institutioner, foreninger, selskaber og lignende. Ministeriet vil således ikke efter gældende praksis godkende, at to institutioner har det samme navn, eller at institutionens navn er vildledende i forhold til institutionens aktiviteter. Institutionens navn vil ikke kunne ændres i Institutionsregisteret på ministeriets hjemmeside, før det er godkendt af ministeriet.

Med den foreslåede indsættelse af et nyt stykke i bestemmelsen i § 2, *stk. 6*, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal institutionens vedtægt offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens godkendelse, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt., og § 4, stk. 2, 2. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Det foreslås endvidere som noget nyt at gøre vedtægtens offentliggørelse på institutionens hjemmeside til en gyldighedsbetingelse sammen med oplysninger om datoerne for bestyrelsens vedtagelse af bestemmelserne, ministerens godkendelse i tilfælde, hvor godkendelse er påkrævet, samt offentliggørelsen på hjemmesiden. Forslaget stilles under hensyn til at sikre mulighederne for, at interessenter i og omkring institutionen kan gøre sig bekendt med de gældende vedtægters indhold samt ikrafttrædelsesdato. Det kan f.eks. være lærere, forældre til elever på institutionen samt eventuelle tredjeparter, som indgår aftale med institutionen. Efter gældende ret i § 9 i bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal vedtægten offentliggøres på institutionens hjemmeside, men det er ikke en gyldighedsbetingelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 3 (§ 3, stk. 2)

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 3, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal ændringer af vedtægtsbestemmelse om anvendelse af tiloversbleven nettoformue opgjort pr. 31. december 1990 samt gaver skænket den 1. januar 1991 eller senere i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom til de formål, der er fastsat i den til enhver tid gældende vedtægt, fortsat godkendes af børne- og undervisningsministeren. Det betyder, at ministeren ikke skal godkende vedtægtsændringer, hvor der sker en uændret videreførelse af anvendelsesformål for tiloversbleven formue. Hvis der sker vedtægtsændringer i anvendelsesformål for tiloversbleven formue, skal sådanne vedtægtsændringer fortsat godkendes af ministeren.

Forslaget får følgevirkning for institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, jf. den gældende bestemmelse i § 5, stk. 4, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 3, om bevarelsen af velerhvervede rettigheder.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 4 (§ 4, stk. 2)

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 4, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal ministeren godkende vedtægten for den institution, der er blevet sammenlagt, eller som har udspaltet dele af sin aktivitet til en anden institution.

Efter gældende ret skal ændringer af vedtægter, herunder ved udspaltning af aktivitet, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 4, godkendes af ministeren, jf. lovens § 2, stk. 4.

Der vil oftest ved sammenlægning eller spaltning være behov for en justering af vedtægten f.eks. i form af færre eller flere bestyrelsesmedlemmer og andre udpegningsberettigede organisationer m.v. Under hensyn til forslaget i § 5, nr. 1, vurderes det derfor at være hensigtsmæssigt, at den sammenlagte eller den udspaltende institutions vedtægt skal godkendes af ministeren.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 5 (§ 10, stk. 4)

Med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i § 10, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan børne- og undervisningsministeren i tilfælde omfattet af stk. 2 eller stk. 3, og hvor vedtægten ikke i overensstemmelse med loven, beslutte at indsætte et midlertidigt styre, som skal fastsætte en ny vedtægt for institutionen. Efter vedtægten er fastsat, udpeges der en ny bestyrelse efter reglerne i vedtægten.

Efter gældende ret i lovens § 10, stk. 2, kan ministeren, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra børne- og undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt. Af den gældende bestemmelse i § 10, stk. 3, følger, at børne- og undervisningsministeren, hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Ministeren kan bl.a. beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, hvis bestyrelsen ikke opfylder et påbud om at lovliggøre institutionens vedtægt i forhold til bestyrelsessammensætningen. Der vil f.eks. være tale om en ulovlig vedtægt, hvor der ikke er medarbejder- eller elevrepræsentanter, eller hvor hovedparten af bestyrelsen er udpeget ved selvsupplering. Forinden, der udpeges en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt, foreslås det, at ministeren kan beslutte, at det midlertidige styre skal udarbejde en ny vedtægt, som er i overensstemmelse med lovgivningen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. august 2012, jf. dog *stk. 2* og *3*. Loven finder også anvendelse på vedtægter, herunder vedtægtsændringer, der er fastsat af institutionens bestyrelse, herunder under medvirken af generalforsamlingen, skolekreds eller lignende, og sendt til ministerens godkendelse før lovens ikrafttræden, men som den 1. august 2012 endnu ikke er godkendt af ministeren. Ministeren vil således ikke efter lovens ikrafttræden skulle godkende vedtægter og vedtægtsændringer, som er indsendt til godkendelse, og som ikke efter denne lov kræver ministerens godkendelse. Vilkår, som ministeren har fastsat forud for den 1. august 2012, vil fortsat skulle indarbejdes i vedtægten ved førstkommande vedtægtsændring, uanset om denne vedtægtsændring ikke efter denne lov kræver ministerens godkendelse. Institutionen kan ikke på baggrund af denne lov se bort fra ministeriets fortolkning af bestemmelserne om vedtægtsens indhold, selvom vedtægtsændringer ikke efter denne lov skal godkendes af ministeren.

Det foreslås i *stk. 2*, at fra og med den 1. august 2012 kan for en institution fastsættes vedtægtsændringer i overensstemmelse med denne lov og gældende lovgivning uanset, at det i den gældende vedtægt er fastsat, at vedtægten ikke kan ændres uden ministerens godkendelse. Vedtægten kan fastsættes af bestyrelsen og i samarbejde med generalforsamling, skolekreds eller lignende i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i institutionens vedtægt. Bestemmelsen er foreslået under hensyn til, at det i de omfattede institutioners vedtægter i dag fremgår, at vedtægten ikke kan ændres uden ministerens godkendelse og for at sikre, at disse vedtægtsbestemmelser ikke hindrer lovens fulde effekt. Bestemmelsen giver alene mulighed for at fastsætte vedtægten uden ministerens godkendelse, når denne godkendelse ikke er krævet efter denne lov.

Det foreslås i *stk. 3*, at loven ikke finder anvendelse, hvor det vil stride mod velerhvervede rettigheder i vedtægter, som er godkendt af ministeren før lovens ikrafttræden. Det kan f.eks. være bestemmelser i godkendte vedtægter, som bestemmer, at institutionens nettoformue ved ophør skal anvendes til andet end skoleformål, der støttes efter den pågældende lov. Som eksempel kan nævnes vedtægtsbestemmelser om anvendelse af midler ved ophør til en fond under Dansk Friskoleforening. Fondens midler skal dog anvendes til skoleformål. Bestemmelsen er foreslået under hensyn til, at der i vedtægterne for de omfattede institutioner før lovens ikrafttræden f.eks. kan være godkendte bestemmelser om anvendelse af formuen ved nedlæggelse eller om bestyrelsens udpegningsberettigede, som ikke er i overensstemmelse med denne lov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 755 af 24. juni 2010, som ændret ved § 3 i lov nr. 275 af 5. april 2011, foretages følgende ændringer: